УДК: 334.02:658.51

Перерва П.Г. *д.е.н., професор*
Євсєєв А.С. *здобувач третього рівня вищої освіти (доктор філософії)*
Національний технічний університет «ХПІ»
(м. Харків, Україна)

ЕФЕКТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО ТРАНСФЕРУ АГРАРНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасний розвиток світової економіки значною мірою залежить від впровадження інноваційних технологій у всіх галузях виробництва. Особливе місце у цьому процесі займає аграрний сектор, оскільки забезпечення продовольчої безпеки є одним із головних викликів XXI століття. В умовах глобалізації відбувається активне поширення передових розробок у сільському господарстві, що сприяє підвищенню продуктивності, ефективності використання природних ресурсів та екологічній безпеці виробництва.

Трансфер аграрних інноваційних технологій є ключовим інструментом забезпечення конкурентоспроможності агропромислового комплексу різних країн. Він передбачає передачу наукових знань, технічних розробок, ноу-хау та методик від однієї країни до іншої з метою вдосконалення сільськогосподарських процесів. Міжнародний трансфер технологій дає змогу адаптувати сучасні наукові досягнення до місцевих умов господарювання, що сприяє сталому розвитку сільського господарства, підвищенню врожайності культур, ефективності використання водних та енергетичних ресурсів, а також зниженню негативного впливу на навколишнє середовище.

Важливим аспектом дослідження є аналіз ефективності міжнародного трансферу аграрних інноваційних технологій, визначення основних механізмів та перешкод у цьому процесі, а також розробка стратегій щодо покращення міжнародного співробітництва у сфері агроінновацій. У цій доповіді розглядаються ключові аспекти трансферу технологій у сільському господарстві, оцінюється їх вплив на економіку та екологію, а також пропонуються шляхи оптимізації даного процесу.

Трансфер технологій у сільському господарстві є багатогранним процесом, який охоплює різні рівні взаємодії між науковими установами, підприємствами та державними структурами. Основними каналами міжнародного трансферу аграрних інноваційних технологій є:

1. Прямі інвестиції та спільні підприємства – міжнародні корпорації інвестують у створення або модернізацію аграрних підприємств у країнах, що розвиваються, впроваджуючи сучасні технології.
2. Ліцензування та патентування – країни отримують доступ до нових технологій через придбання ліцензій на використання патентованих розробок.
3. Науково-дослідне співробітництво – університети та наукові центри спільно розробляють нові методи ведення сільського господарства.
4. Освітні програми та навчання – міжнародні організації, такі як FAO, сприяють навчанню фермерів і спеціалістів щодо новітніх технологій у сільському господарстві.
5. Електронні платформи та цифрові рішення – використання онлайн-ресурсів для обміну знаннями та впровадження цифрових технологій у агросекторі.

Ефективність трансферу технологій залежить від таких факторів, як економічна політика держави, рівень розвитку наукової інфраструктури, доступність фінансових ресурсів, а також наявність кваліфікованих спеціалістів.

Міжнародний трансфер аграрних інноваційних технологій відіграє ключову роль у підвищенні продуктивності сільськогосподарського виробництва, забезпеченні продовольчої безпеки та сталому розвитку аграрного сектору. Дослідження показують, що успішна інтеграція сучасних технологій у сільське господарство сприяє підвищенню врожайності, покращенню якості продукції, оптимізації використання природних ресурсів і зменшенню екологічного навантаження.

Проте існує ряд викликів, які ускладнюють ефективний трансфер технологій. Серед них – обмежений доступ до фінансування, недостатня правова база, низький рівень цифровізації та відсутність кваліфікованих кадрів. Для покращення процесу міжнародного обміну технологіями необхідно:

1. Розширення міжнародного наукового співробітництва – створення спільних наукових програм і дослідницьких центрів.
2. Посилення державної підтримки – впровадження стимулюючих механізмів для підприємств, які використовують інноваційні технології.
3. Розвиток освітніх програм – підготовка фахівців у сфері аграрних інновацій через міжнародні навчальні проекти.
4. Створення цифрових платформ – сприяння обміну знаннями та поширенню передового досвіду через онлайн-системи.
5. Гармонізація законодавства – розробка уніфікованих стандартів і правових механізмів для регулювання міжнародного трансферу технологій.

Таким чином, ефективність міжнародного трансферу аграрних інноваційних технологій значною мірою залежить від узгоджених дій наукової спільноти, бізнесу та державних інституцій. Комплексний підхід до вдосконалення цього процесу сприятиме прискоренню інноваційного розвитку аграрного сектору, забезпеченню продовольчої безпеки та покращенню екологічної ситуації у світі.

Список використаних джерел:

1. Косенко, А., Князь, С., Касич, А., & Лега, О. (2023). Інтелектуальна власність промислових підприємств: проблеми методології, управління та ціноутворення. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки),* (4), 65–71. URL: https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.4.65
2. Перерва П. Г. Синергія екологічного обліку та оподаткування в контексті досягнення цілей сталого розвитку / Перерва П. Г., Лега О. В., Безкровний О. В. // Економічний простір : зб. наук. праць. – Дніпро : УДУНТ, 2025. – 2025. – №197. – С. 107-115. DOI: https://doi.org/10.30838/EP.197.107-115
4. Перерва П. Г., Лега О. В. Податковий консалтинг: інструмент для фінансової безпеки. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції* : зб. матеріалів 4-ї Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. Херсон : ФОП Вишемирський В. С., 2024. С. 141-143. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/84562
5. Косенко А., Касич А., Лега О., Ареф'єва О. (2023). Вплив управлінських та вартісно-цінових детермінант інтелектуальної власності на конкурентоспроможність підприємства. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки),* (3), 86–92. URL: https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.3.86
6. Лега О. В., Канцедал Н. А., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В. (2025). Формування калькуляційних статей собівартості як основи ціноутворення на продукцію лісового господарства. *Актуальні питання економічних наук*, (7). https://doi.org/10.5281/zenodo.14767562

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «РОЛЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»

15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]**:** зб. матеріалів IX міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+, 101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту (протокол № 11 від 19 травня 2025 року)

Збірник укладено за матеріалами IX міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова); Дєліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор; Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації; Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор; Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту; Алексеєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент; Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент; Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент; Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент; Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голєва М.С.,PhD, асистент; Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.
Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.
Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025